



ระเบียบสำนักงานกลางชั่งตวงวัด  
ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการทดสอบต้นแบบมาตรวัดปริมาตรน้ำ  
พ.ศ. ๒๕๕๑

เพื่อให้มาตรวัดปริมาตรน้ำที่ผลิตหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรมีความคงทนถาวรและไม่เป็นเครื่องมือของการฉ้อโกงได้สะดวก จึงเห็นเป็นการสมควรและจำเป็นให้มีการทดสอบต้นแบบมาตรวัดปริมาตรน้ำตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตามที่สำนักงานกลางชั่งตวงวัดกำหนด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ (๕) แห่งพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ และข้อ ๕ แห่งกฎกระทรวงกำหนดเครื่องวัดที่อยู่บังคับแห่งพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ชนิด ลักษณะ รายละเอียดของวัสดุที่ใช้ผลิต อัตราเพื่อเหลือเผื่อขาดและคำรับรองของเครื่องชั่งตวงวัด และหลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนเครื่องหมายเฉพาะตัว พ.ศ. ๒๕๔๖ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อธิบดีกรมการค้าภายในจึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานกลางชั่งตวงวัด ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการทดสอบต้นแบบมาตรวัดปริมาตรน้ำ พ.ศ. ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ต้นแบบมาตรวัดปริมาตรน้ำ” หมายความว่า ตัวอย่างหรือต้นแบบ มาตรวัดปริมาตรน้ำที่ผลิตหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรตามรุ่น อัตราการไหลระบุ ชั้นความเที่ยงของกรวัด

ข้อ ๔ ในกรณีที่มีความจำเป็นให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการทดสอบต้นแบบมาตรวัดปริมาตรน้ำที่พร้อมสำหรับการตรวจสอบและให้คำรับรอง ตามรุ่น อัตราการไหลระบุ ชั้นความเที่ยงของกรวัด อย่างละ ๔ เครื่อง หากมีการผลิตหรือนำเข้ามาตรวัดปริมาตรน้ำมีจำนวนน้อยกว่า ๔ เครื่องให้ทดสอบทั้งหมด

ข้อ ๕ การทดสอบต้นแบบมาตรวัดปริมาณน้ำให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดประกอบด้วย การตรวจสอบลักษณะทั่วไป การทดสอบมาตรฐานความเที่ยง และการทดสอบความคงทนถาวร

ข้อ ๖ ให้มีการตรวจสอบลักษณะทั่วไปของมาตรวัดปริมาณน้ำเกี่ยวกับส่วนแสดงค่าขึ้นหมายมาตรา เครื่องหมายเฉพาะตัว ชื่อหรือเครื่องหมายการค้า รุ่น เลขลำดับประจำเครื่อง อัตราการไหลระดับชั้นความเที่ยงของการวัด ปีที่ผลิต เครื่องหมายแสดงทิศทางของกระแส น้ำ และค่าความดันใช้งานสูงสุด

ข้อ ๗ การทดสอบมาตรฐานความเที่ยงของมาตรวัดปริมาณน้ำ

ให้ทดสอบความเที่ยงของการส่งจ่ายน้ำของมาตรวัดปริมาณน้ำตามขนาด อัตราการไหลระดับ อัตราการไหลเปลี่ยนช่วง และอัตราการไหลต่ำสุด โดยใช้ปริมาตรทดสอบอย่างน้อยที่สุดตามที่กำหนดในตารางชั้นความเที่ยงของการวัด ชั้น A ชั้น B หรือ ชั้น C ทำระเบียบนี้

ความเที่ยงของการส่งจ่ายน้ำของมาตรวัดปริมาณน้ำเมื่อเทียบกับถังบรรจุน้ำที่ใช้ตรวจสอบ ปริมาตรน้ำต้องมีความคลาดเคลื่อนไม่เกินอัตราเมื่อเหลือเมื่อขาดที่กำหนดในตารางชั้นความเที่ยงของการวัด

ข้อ ๘ การทดสอบความคงทนถาวร

(๑) การทดสอบการคงทนความดัน

ให้ทดสอบโดยใช้ความดันอย่างน้อย ๑,๐๐๐ กิโลพาสกาล และคงความดันอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑ นาที มาตรวัดปริมาณน้ำต้องไม่รั่วซึมและไม่ทำให้รูปร่างมาตรวัดปริมาณน้ำเปลี่ยนไป

(๒) การทดสอบความดันสูญเสียน้ำ

ให้ทดสอบโดยหาความดันสูญเสียน้ำที่ไหลผ่านมาตรวัดปริมาณน้ำตามขั้นตอนดังต่อไปนี้  
ก. ติดตั้งเครื่องวัดความดัน จำนวน ๒ เครื่อง ให้มีระยะห่างกันเท่ากับความยาวของมาตรวัด ปริมาตรน้ำเป็นอย่างน้อย

ข. ขณะยังไม่ติดตั้งมาตรวัดปริมาณน้ำ ให้หาความดันสูญเสียน้ำที่ไหลผ่านท่อที่มีระยะห่างกันเท่ากับระยะห่างตาม ก. ที่อัตราการไหลต่ำสุดและอัตราการไหลสูงสุดของมาตรวัดปริมาณน้ำที่จะทำการทดสอบ

ค. เมื่อติดตั้งมาตรวัดปริมาณน้ำ ให้หาความดันสูญเสียน้ำที่ไหลผ่านที่อัตราการไหลต่ำสุด และอัตราการไหลสูงสุด

ง. หาค่าความแตกต่างของความดันสูญเสียน้ำตาม ข. และ ค.

จ. ความแตกต่างของความดันสูญเสียน้ำต้องไม่เกิน ๒๕ กิโลพาสกาล ที่อัตราการไหลต่ำสุด และความแตกต่างของความดันสูญเสียน้ำต้องไม่เกิน ๑๐๐ กิโลพาสกาล ที่อัตราการไหลสูงสุด

(๓) การทดสอบความสามารถป้องกันสนามแม่เหล็ก ในกรณีที่มีมาตรวัดปริมาณน้ำขับเคลื่อนด้วยแม่เหล็ก

ให้ทดสอบโดยติดตั้งแม่เหล็กที่มีความเข้มของสนามแม่เหล็ก ๕,๐๐๐ เส้นต่อตารางเซนติเมตร ทั้งนี้ให้แต่ละเครื่องติดตั้งแม่เหล็กเพียงตำแหน่งเดียวเรียงตำแหน่งด้านซ้าย หรือด้านขวา หรือด้านบน หรือด้านล่าง สลับกันไป หลังจากนั้นจึงทำการทดสอบความเที่ยงของการส่งจ่ายน้ำของมาตรวัดปริมาณน้ำตามขนาด อัตราการไหลระดับ อัตราการไหลเปลี่ยนช่วง และอัตราการไหลต่ำสุด โดยใช้ปริมาตรทดสอบอย่างน้อยที่สุดตามที่กำหนดในตารางชั้นความเที่ยงของการวัด ชั้น A ชั้น B หรือ ชั้น C ทำระเบียบนี้

ความเที่ยงของการส่งจ่ายน้ำของมาตรวัดปริมาณน้ำเมื่อเทียบกับถังบรรจุน้ำที่ใช้ตรวจสอบ ปริมาณน้ำต้องมีความคลาดเคลื่อนไม่เกินอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดที่กำหนดในตารางชั้นความเที่ยงของการวัด

ข้อ ๕ มาตรวัดปริมาณน้ำที่ผ่านการตรวจสอบลักษณะทั่วไปตามข้อ ๖ การทดสอบมาตรฐาน ความเที่ยงตามข้อ ๗ และการทดสอบความคงทนถาวรตามข้อ ๘ แล้ว ถือว่าเป็นมาตรวัดปริมาณน้ำ ที่ผ่านการทดสอบ

ข้อ ๑๐ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งผลการทดสอบต้นแบบมาตรวัดปริมาณน้ำตามรุ่น อัตราการไหลระบุ ชั้นความเที่ยงของการวัดของมาตรวัดปริมาณน้ำที่ทำการทดสอบให้ผู้ประกอบธุรกิจผลิต หรือนำเข้ามาตรวัดปริมาณน้ำทราบภายในสิบห้าวันทำการนับแต่วันที่ทดสอบแล้วเสร็จ

ข้อ ๑๑ ให้อธิบดีกรมการค้าภายในเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑



(นายบรรยง พงราช)

อธิบดีกรมการค้าภายใน